

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 197.

V Ljubljani, v ponedeljek 31. avgusta 1891.

Letnik XIX.

Shod „Katoliško-političnega društva“ v Škofji Loki.

Včeraj popoldne ob 5. uri je imelo „Katoliško-politično društvo“ prav lep in mnogoštevilno obiskan društven shod. Predsedoval je shodu predsednik društva prečast. g. kanonik Klun, počastil je mej drugim shod s svojo navzočnostjo deželni glavar kranjski blagorodni gosp. Oton Detela; shoda udeležilo se je tudi mnogo društvenih prijateljev iz loške okolice.

Predsednik iskreno pozdravi navzoče ude in goste ter po priliki nadaljuje: Že od davna se Ločani odlikujejo posebno po treh svojih lepih lastnostih. Ločani so zvesti svojemu Bogu, to pričajo Vaše krasne, in kar je še pomenljivejše, Vaše obilno obiskovane cerkve. Loka je bila vedno zvesta svojemu vladarju; ž njim je delila vesele in žalostne ure in njeni sinovi so se vsikdar hrabro borili za svojega vladarja. Ločani pa so bili tudi vedno zvesti svojemu narodu. To so pokazali pri vsaki priliki, vzlasti pa pri volitvah. Tako se je odlikovala Škofja Loka z dvojčikom svojim, starodavnim Kranjem, ki sta leta 1877. izvolila v kljub najsilnejšemu pritisku od raznih stranij slovenskega poslanca, dočim so vsa druga mesta na Kranjskem takrat izbrala nemčurske poslance. Ločani so torej vedno zvesti bili našemu geslu: Vse za vero, dom, cesarja!

Naše katoliško-politično društvo je imelo že priliko napraviti shod v Vašem prijaznem mestu. Shoda se gotovo še z veseljem spominjate, in reči moram, da je imel tudi zelo vesel in merodajen vpliv pri volitvi.

Gosp. dr. Ivan Sušteršič je govoril o prvi točki dnevnega reda: Vera in politika. Za danes povzamemo le glavne misli iz govora, katerega prilično objavimo v celoti. — V vsaki družini, družbi, državi treba v dosego stavljenega namena reda in

zato treba gospodarja. Važno je torej, kdo gospodari v družini ali v državi. Pač le oni, kedor je dober, pravičen in resničen. To si pa zmotljivi ljudje razlagajo različno. Kar je enemu dobro, pravično in resnično, zdi se drugemu slabo, krivično, neresnično. Kristijan pa o tem nima nobenih dvomov. Krščanstvo nam je s svojimi načeli to popolno točno in jasno razodelo. — Dober, pravičen in resničen je, kedor živi po krščanskih načelih. Zato treba gledati, da gospodarijo v državi krščanski možje. Nekrščanski gospodar dela le za-se, družina mu je le orodje, vir njegovemu delovanju je sebičnost, nasledek pa razdor in propad med gospodarjem in podložnim. Jednako, kakor pri družini, je tudi v državi.

Kako je v tem oziru v naši državi? Žal, ker moramo reči, da imajo splošno tudi v naši državi oblastvo v rokah večinoma nekrščanski ljudje. Ti pa se vzgojujejo po nekrščanskih šolah. Ako si torej želimo v tem oziru kaj boljšega, treba pred vsem v pravem pomenu krščanske šole, za katero se vsaj dozdej, žal, brez vspeha trudijo naši pošteni krščanski zastopniki.

Tudi med nas Slovence se vrivajo, vzlasti v zadnjem času, liberalni, nekrščanski laži-preroki, ki se spoznajo vzlasti na tem, ker pobijajo in smešijo vse to, kar je našemu srcu sveto in drago, ker vzlasti tako strastno napadajo naše duhovnike. Takim lažnjivim prerokom ni verjeti, njim ni zaupati; s takimi se poštenemu kristijanu ni pečati. Kakor dozdej, držite se i v prihodnje duhovnikov, ki vam oznanjajo večno prava načela krščanske vere, ki so najtrdnjša podlaga tudi za časno srečo, katero doseči je namen raznim državam.

Lep in jasen govor gosp. dr. Sušteršiča je bil sprejet od navzočih z obilno pohvalo.

Pri razpravi o tej točki oglašil se drd. J. Krek, ter v navdušenih in prepričevalnih besedah spodbuja navzoče, naj se vsikdar držé gesla: Skupaj

držimo! Le tedaj bomo namreč dosegli kaj vspehov. Skupaj držimo tudi v politiki. Ako pri nas, kakor drugod, duhovniki posegajo v politiko, storijo to za to, ker je to v naših časih njih sveta in vestna dolžnost. Tu pa se ne gré za „dolge duhovniške suknje“, tu se gré za dušni in gmotni napredek narodov. V tem oziru treba posnemati združene kristijane na Dunaju. Pred malo leti se duhovnik ni smel pokazati v nobeno javno družbo, ako ni hotel, da bo zasmehovan. A Dunajčani so spoznali in jeli čutiti, koliko hudega jim donáša liberalizem in hujskanje proti duhovnikom, zato so se temeljito spremenili. Danes Dunajčani vriskajo duhovniku nasproti, kadar se prikaže pri javnih zborih; krščanski Dunajčani zaupajo duhovnikom, ker vedó, da so to njih najboljši prijatelji. — Skupaj torej treba držati in znamenje te jedinsti naj bodo naši časniki, katere naročajmo, berimo in širimo; onim, kateri nimajo časa mnogo brati, priporočati je posebno „Domoljuba“ — V posebni resoluciji pritrde navzoči razvitim načelom gledé vere in politike.

O drugi točki: O namenih in delovanju „Katoliško-političnega društva“ govoril je gosp. A. Kalan. Glavne misli govoru so bile: Naše „Katoliško politično društvo“ se klanja načelu, da mora biti vera podlaga vsemu in vzlasti tudi javnemu našemu delovanju; biti moramo katoličani povsod, ne le doma za pečjo, tudi drugod, vzlasti pri volitvah. Naše društvo vodi dalje namen Slovincem priboriti vse ustavne pravice v šoli in uradu, kakor neizprosno zahtevajo načela naše vere. Verni Slovenec ne pije, ne vpije, ne pleše za narod, pač pa se daruje, dela in misli za ljubljani svoj narod. Taka je ljubezen „brezdomovincev“ do naroda in prava je, jedino prava. — V občinskih zadevah namen je društvu braniti in hraniti zadnjo mrvo samostojnosti, ki smo si jo ohranili v seda-

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothé.
(Dalje.)

Protí poldvanajsti uri opozori doktor: „Čas je, pripravita se! Pol ure potrebujeta, ako gresta počasi.“

„Ali vi ne greste?“ vpraša Jan.

„Pozneje vaju bodem došel!“

Odšla sta. Akoravno je bila cesta osamljena, nista se upala govoriti; slednjič Peter spregovori: „Ali mislite, da mi bo pomagal, da jih najden?“

„Nadejam se; ako je le mogoče v kaki zadevi priti do smotra —“

„Gotovo; jaz mu zaupam in vendar jih ni še mogel najti.“

„Na sledu jim je, verjemite.“

„Bog daj! Sevéda, ako —“ Ni se upal izpregovoriti, a mislil je: „ako ne bo prepozno!“

V hipu ga prime Firebrand za roko. Ob zidu sta se plazili dve seneci; ko sta prišla do svetilnice, spoznala sta dva redarja.

„Teh se ni bati“, dé Peter, „ogleduhi ne nosijo javne obleke.“ — Zopet se zamisli in pravi: „Pri tolikej umrljivosti o času vročice in gladovanja je vse mogoče!“

„Redkokrat se zgodi, da bi smrt pobrala cele rodovine!“

„Drugje da, a v Irski ne! Saj vidite, — ali ste posameznosti čitali v časnikih?“

„Gotovo bi se drugje kaj tacega ne godilo“, de Firebrand, pozabivši strijčeve opomine; „Angleži pa se veselé nad bédo Irske, ker bode nje opustošenje njim v korist!“

„Hudobneži! Tega mora konec biti!“ dé Peter. Slabo oblečen mož visoke rasti ju sreča; nosil je nekaj v cunje zavitega soboj. Čudno ju je pogledal, prekoračil hitro most in izginil za drevesi.

„Bolje, da danes molčimo, da bodemo jutri mogli delovati!“ dé Peter in molčé stopata dalje.

V tem pa se je doktor — Simon, posvetoval z Bobom, kako bosta zarotnike zasledila.

„Gotovo je še mnogo potnikov, ki še niso pogleli“, dé mojster učencu; „in ker ti, kakor tudi hôtelsko osobje ne sme sumiti, da se poznava, tedaj bo bolje, da greste najprvo sami in me počakate na „mordiškem“ mostu; v desetih minutah vas bom došel.“

„Kakor ukazete!“ odgovori Bob.

„Ne pozabite tudi, da sem vam le — tujec!“

„Dobro“, sméje se Bob, „kako vam je všeč moja obleka?“

„Pristoji vam izvrstno; majhen klobuček, kratki jopič, pol-škornjice, modra ovratnica — ljubka oprava prvega junaka novega gledališča. Ali imate novice v redu?“

„Zavarovane so, kakor samokres.“

„Dobro. Previden mož ste in jaz vas bom priporočil. Srečo boste imeli, verjemite mi!“

Sreč mu je kipelo ponosa, okolu ustnic zaigral mu je izraz samosvesti.

„Naprej!“ veli doktor. — Zasledovalec je odšel. Doktor je naslonil glavo na roko; oči so mu bile zaprte, a izraz na obrazu je bil pretéč.

Ura je udarila tri četrt, on se dvigne po koncu, vzame palico in stopa počasnimi koraki navzdol. V veži sta se razgovarjala točaja. „Ako kdo po Irvinghtonu vpraša, odgovorite, da se bo kmalu vrnil“, veli učenjak.

„All right!“ odgovori mu točaj.

Pri mostu je došel Boba Hardinga. „Kako krasen je učinek luči, ali vam ni všeč?“ nagovori ga doktor.

„Mrzlo se mi zdi!“

„Mrzlo je res; ali vidite, kako to luč obroblyajo sivi oblaki — pogledjte Lee-a, kako se sveti; veliki naš slikar Baynold gotovo ni videl nikdar lepšega!“

„Rad vam pritrdim, a Baynoldovih slik ne poznam; gotovo pa je, da me je groza gledati vodo!“

„Vi ste čisto brez poezije, moj ljubi! V vašej starosti vzbudila bi mi bila taka krasna površina vode veselje potopiti se v njo!“

„Brrr!“ zakliče Bob; „kake ledene vzore imate!“ — Šla sta dalje in poluglasno govorila soboj.

„Jutri homo imeli meglo, ali vidite, kako plin rumeno gori!“ pravi doktor.

njih liberalnih, vsako samostojnost uničujočih časih. Samostojnost naših županij, naših občin braniti nam je kakor punčico svojega očesa. — V šolskih zadevah je naš namen: Verska šola! To moramo dobiti, sicer nam vse drugo nič ne pomaga. — V gospodarsko-socijalnih zadevah ima društvo namen pridobiti in utrditi veljavo krščanskim načelom pravice in ljubezni in priporočati varčno gospodarstvo z javnim imetjem. Pri vsaki priliki dviga glas, da naj se pravično vredé davki, vzlasti za kmete in obrtnike in naj se odstranijo krivice, katere kopljejo grob delavskim stanovom.

Naše društvo ima namen in goji vsepovsod pravo avstrijsko domoljubje. In v tem oziru mu je naloga lahka, zakaj Slovenec je bil vsikdar zvest svojemu Bogu in zaradi tega vsikdar zvest svojemu vladarju.

To so v poglavitnih črtah nameni katoliško-političnega društva, za katera se društvo trudi pri raznih prilikah. Da se bo trudilo s tem večjim uspehom, zato treba društvu vedno več udov. Pristopajmo torej h katoliško-političnemu društvu in podpirajmo časnike, kateri pišejo v duhu tega društva. Zato se tudi ne ustrašimo nobenega boja, ker brez boja ni zmage. (Živahno odobravanje.)

V sklepnem govoru spominja se gosp. predsednik, da se ravno nocoj poklanjajo Slovenci na Štajerskem v prijaznem Celju svojemu cesarju, ki je prišel na slovensko zemljo ogledat si svojo vojsko. Pozivlja navzoče, naj se tudi oni pridružijo svojim slovenskim bratom na Štajerskem ter izrazijo presvetlemu vladarju svoja udanostna čutila. Temu pozivu navzoči radostno pritrduje z navdušenimi „slava“ in „živio“-klici presvetlemu cesarju.

Pred sklepom shoda se v lepih besedah zahvali mestni župan škofjeloški g. Valentin Sušnik odboru katoliško-političnega društva, da si je zopet izbralo prijazno Loko za svoje zborovališče, vzlasti zahvali prečast. g. predsednika in gg. govornike za njihov trud in krasne besede, ki bodo Ločanom gotovo ostale v prijetnem spominu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. avgusta.

Notranje dežele.

Razpor mej Poljaki v Šleziji. Mej Poljaki v Šleziji se je pojavil razpor. Neka liberalna stranka ruje proti poslancu Swiezy-ju in šleski duhovščini sploh. Kakor pri nas, tako tudi v Šleziji slovanska liberalna stranka črni duhovščino, da ni narodna, češ, da je zavisna od vratislavskega knezoškota dr. Koppa. Rovanje te stranke je tem bolj obsojati, ker je stanje šleskih Slovanov jako neugodno in bi bilo treba najstrožje složnosti.

Delegaciji. Skupni ministerski svēt, ki bode določil skupni državni budget, bode takoj po končanih vojaških vajah pod predsedstvom cesarjevim. Delegaciji snideta se dne 3. novembra.

Mladočehi. „Velehrad“ je kaj dobro naslikal Mladočehe. To je pa vzbudilo jezo mladočeških „M. Listov“. Ta list se pa ne upa zagovarjati Mladočehov, temveč piše, da bi v interesu stranke „Vele-

hrad“ ne bil smel vseh stvarij povedati, ker se je bati, da narod zgubi zaupanje do svojih poslancev. Zares lep nauk. Kaj bi bili rekli Mladočehi, ko bi bil kdaj kak staročeški list zahteval, naj se ne razkrivajo slabosti staročeške stranke?

Vnanje države.

Srbija. Ker je Srbija hotela imeti vojaške vaje blizu bolgarske meje in je to vzbujalo nezaupnost v Bolgariji, se je tudi turška vlada kot suverenna oblast obrnila do srbske vlade, naj bodo vaje bolj v sredi dežele.

Bolgarija. Angleški listi poročajo, da je stališče Stambulova omajano in je pričakovati resnega prevrata v Bolgariji. Podobne vesti so se že večkrat trosile mej svet, a vselej so prihajale le iz opozicijskih krogov in se neso obistinile. Ravno tako jih tudi sedaj mi ne verujemo.

Rusija. Ruska carica ne pojde v Pariz; tako zagotavljajo poročila iz Kodanja. Nam se to potovanje tudi sprva ni zdelo prav verjetno. Saj se je tudi govorilo, da carjevič pojde gledat francosko razstavo, pa vendar ni šel. Ruski dvorni krogi imajo še vedno neke pomisleke proti Franciji.

Francija. Mestni zbor v Rouvenu je sklenil, da se osnuje šola za bolniške postrežnice, da se bodo potem iz bolnic odstranile usmiljene sestre. S tem sklepom liberalnih mestnih očetov pa neso bili zadovoljni zdravniki, ki so vložili protest, v katerem se jako pohvalno izražajo ob usmiljenih sestrah.

Uporni častniki. Zadnji čas so zaprli šest kavkaških častnikov. Dotičniki so baje imeli zveze z različnimi nezadovoljnimi na Kavkazu. Ker Rusija z vso silo porušuje kavkaške narode, je mej Kavkazci velika nezadovoljnost. Ko bi se začela kaka vojna, bi se najbrž Kavkazci jeli puntati.

Chile. Poročila predsednika Balmacede o zmaganosti se pokazala neresnična. Nasprotna vojska ni bila uničena, temveč je pogumno začela nov boj in se polastila Valparaisa. Vojna, ki že traja tri četrti leta, s tem morda še ni končana. Vladne čete bodo branile morda kongresovcem pot v Sant Jago, ali pa morda še glavno mesto samo. Posebnega uspeha nemajo pričakovati, ker se bode gotovo mnogo vladnih pristašev sedaj izneverilo. Predsednik sam že obupava, kajti dal je že za milijon dolarjev srebrnega denarja iz državnega zaklada v Sant Jago prepekljati v Montevideo. To je pač kapital, katerega vzame seboj v inozemstvo, ko bode moral pobegniti iz domovine. Zmaga kongresovcev je za vladno stranko tem bridkejša, ker bi baš jutri bil moral novi predsednik Vicuno nastopiti vlado. Sedaj pa Vicuno pač vlade ne bode prevzel.

Izvirni dopisi.

Iz krškega šolskega okraja, 29. avgusta. Dne 25. julija t. l. vršila se je v Krškem okrajna učiteljska konferenca za krški šolski okraj.

Gosp. prvosednik in voditelj konferencije, c. kr. okrajni šolski nadzornik Fran Gabršek, otvori konferencijo ob 9. uri dopoldne ter s toplimi besedami pozdravlja navzočnike, konstatujoč, da se šolstvo tega okraja krepko razvija in vidno napreduje, in izreka nadejo, da se popné na ono stopinjo popolnosti, na kateri bode moglo popolnoma ustrezati vedno rastočim zahtevam, ki se stavijo dandanes do ljudske šole, ter tako opravičevati ogromne troške, katere žrtvujejo občina, dežela in država za ta kulturni zavod.

Nadaljuje, učiteljstvo opominjajoč k neutrudnemu delovanju, kajti le tedaj sme upati in pričakovati, da bodo šolska oblastva z ono brižnostjo, kakor do sedaj, skrbela za njegove opravičene težnje. V šolskih oblastvih pa ima učitelj najkrepkejšo podslombo, kajti ta oblastva delujejo na podstavi onih šolskih zakonov, katere je izdalo Nj. Veličanstvo naš presvetli cesar, ki je prav z očetovsko skrbjo vzel šolstvo v svoje varstvo in je neprestano čuva. Srčno hvaležnost smo torej svojemu vavišenemu zaščitniku dolžni in kot zvesto udani Avstrijci, ki ljubimo skupno svojo domovino in vzvišeno vladarsko rodbino, skajimo jo s tem, da zakličemo udano: „Bog ohrani, Bog obvaruj našega milega vladarja Frančiška Josipa I.! Bog obvaruj celo hišo habsburško! Slava!“

Nato zakliče konferencija trikratni „Živio“ in navdušeno zapoje cesarsko pesem.

Od 58 konferenčnih udov bilo je navzočih 45 in nekaj gostov. Svojim namestnikom imenuje gosp. prvosednik c. kr. okrajnega šolskega nadzornika g. Josipa Bezlaja, meščanske šole učitelja na Krškem.

Nato se preide k posameznim točkam vspeveda.

1. Zapisnikarjem sta bila „per acclamationem“ izvoljena gospdč. Ana Zevnik, učiteljica na Čatežu, in Viljem Gebauer, nadučitelj v Šmarjeti.

2. Po primernem nagovoru gosp. prvosednik poroča: o izvršitvi lanskim konferenčnih sklepov, o statistiki, o izpremembah v učiteljskem stanu; omenja nekaterih važnejših ukazov izza zadnje konferencije in jako temeljito in obširno opisuje uradne spise ter preide potem k poročilu o učnih uspehih in učnem postopanju.

Med poročilom g. prvosednika počasti konferencijo g. c. kr. okrajni glavar Henrik Weiglein, kojega g. prvosednik srčno pozdravi, zahvaljujoč ga za krepko pospeševanje šolstva. Čestita mu tudi v imenu vsega učiteljstva k godu njegovemu, ki je bil ravno ta dan. Gosp. glavar, zahvaljujoč se za čestitko, ostane pri konferenciji skoro do konca.

3. O šolski higijeni se je prečitalo poročilo g. c. kr. okrajnega zdravnika dr. Josipa Krsnika, ki je bil zadržan, konferencije osebno se udeležiti.

O lepomisluju je prav poučno in metodično predaval gosp. Ivan Levec, novoimenovani nadučitelj v Radečah.

Gledé vprašanj letošnje deželne učiteljske konferencije unela se je živahna debata, katere so se udeležili gg. Fran Lunder, Ivan Rupnik, dr. Tomaž Romih, Ivan Gantar, Andrej Grčar in Jakob Pretnar in g. prvosednik.

4. Pri določilu učnih knjig za bodoče šolsko leto se je sklenilo prositi, da se Bazinger-Žumrovo „Prvo berilo in slovnica“ odobri za vse slovenske ljudske šole (do sedaj je odobrena le za 4- in 5razrednice); izrazila se je nadalje želja, naj se napake v šolskih knjigah odpravijo, novi natisi ne izpreminjajo itd.

5. Iz poročila knjižničnega odbora se je povzelo, da šteje okr. učiteljska knjižnica v 1020 knjigah 1460 zvezkov in nekaj nevezanih časnikov, odobren račun kaže dohodkov . 263 glđ. 43 kr. troškov . . . . . 176 — — ostane torej v blagajnici še . . 87 glđ. 43 kr. vsled tega dobrega zaključka nasvetovalo se je v nakup več knjig in muzikalij. Nevezani časniki in knjige se bodo dali vezati.

6. Stalni in knjižnični odbor se je „per acclamationem“ stari izvolil, in sicer v prvi gg.: Josip Bezlaj, dr. Tomaž Romih, Ivan Rupnik in Ivan Lapajne. V drugi pa: gospdč. Ana Schmidinger in gg.: Ivan Lapajne, dr. Tomaž Romih, Ivan Rupnik in Jakob Cepudar. Pri volitvi treh delegatov v deželno učiteljsko konferencijo so bili izvoljeni gg.: dr. Tomaž Romih, in Leopold Abram, in pri ožji volitvi g. Fran Lunder proti g. Franu Slaneu.

7. Izmed posameznih nasvetov se je sklenilo, da imajo krajni šolski svēti sejne zapisnike na zahtevo šolskega voditelja posamez, sicer pa o priliki predlaganja proračuna predložiti slavnemu c. kr. okrajnemu šolskemu svētju v pregled.

S tem je bil vspeved končan.

Gospod prvosednik sklence konferencijo, zahvaljujoč se gg. poročevalcem za trud in odlična poročila, vsem pa za pazljivost in potrpežljivost, ter vzpodbuja navzočnike, da z neutrudljivim delom vzgajajo izročeno jim mladino v pravem verskonravnem duhu, in ji vcepljajo v mlada in sprejemljiva srca čut ljubezni do Boga, do domovine, države in presvetle cesarske hiše.

„In temno se mi zdi“, pristavi Bob! „čujte polnoč!

„Slišim, da! In hudobneži jo tudi slišijo, zdaj se zbirajo“, dé doktor.

„Ali so vaši ljudje pripravljeni?“

„Da, na prvo znamenje bodo prihitali.“

„Ali je hiša daleč?“

„Kmalu bova tam, a ne prehitiva se, dajva jim časa, da se zberó!“

„Ali mislite, da tudi drugi pridejo?“

„Pst, tiho, nekdo je za nama! Ne glejte nazaj!“ Potem glasneje govori: „Ta Raynold mi je najljubši slikar od nekdej; cele ure sem presedel pred njegovimi slikami.“

Koraki se jima bližajo. Doktor potegne žepno rutico, obriše se ter jo zopet nese v žep.

„Jaz ga ne poznam“, odgovori Bob ravno-dušno.

„Seznajte se ž njim, kakor hitro mogoče; velik mojster je izrsten —“

Nesrečni Bob ni slišal konca stavka; padel je onesvesten na tla.

„Zadavi ga!“ dé Irvinghton, „tu je ruta“ — Rabelj tajne družbe je ubogal. — Umor je bil storjen, brez glasu, brez prelivanja krvi.

„Primi ga za nogi, jaz ti bodem pomagal!“ Nesla sta mrliča do vode.

„Ali naj mu kamen privežem?“ vpraša morilec.

„Ne, kar spusti ga!“

„Z uro in denarjem vred?“

„Ničesar se ne dotakni!“

„Škoda! zagodrnjal je morilec. Mrlič je kmalu izginil v vodi.“

„Vrni se domov in glej, da te nihče ne vidi!“ veli doktor. — Ko se je kovač vrnil, postal je doktor še za trenotje, potem pa se je napotil za tovarišema.

„Ab, ste li vendar došli? Dolgo sva vas čakala; precěj mrzlo je že!“ de Jan.

„Tega je kriva oseba, ki sem jo srečal in katera mi je povedala, da je omenjena hišica prazna. Vrnimo se torej, drugje o tem času ne moremo iskati prenočišča. Vi, Peter, boste nocoj pri meni spali in jutri se bomo vrnili v Bantry — kjer se nadejam sporočil o vaših sorodnikih!“

„Za vraga, ne bil bi šel tu sém se sprehajati, ko bi bil vedel, da bo zastoj!“ godrnja Firebrand.

„Saj ni bilo zastoj!“ odgovori doktor

„Rad bi vedel, čemu je koristil?“

„Ako ti je le malo tvojo glavo prezračil“, zavrne ga učenjak, „tedaj je to že velika korist, ljubi Jan! Pojdimo domov!“

Uro pozneje spala sta strije in nečak trdo spanje v hotelu „Imperial“, le Peter ni zatisnil očesa. Mislil je na Zaliko. (Dalje sledi.)

Prvosednikov namestnik, g. Josip Bezljaj, se g. prvosedniku v imenu vsega učiteljstva srčno zahvali za izbornu vodstvo konferencije.

Iz Zagreba, 26. avgusta. (Odkritje Kačić-vega spomenika.) Zagreb, ž njim hrvaška dežela in njen narod, ima sedaj nov, lep spomenik več, spomenik velikega, plemenitega hrvaškega pesnika Andrije Kačić - Miošića, katero je od danes poludne v razkrižju Ilice Frankopanske in Mesničke ulice, obćudovan od mnogobrojne množice domačega in tujega ljudstva!

Že od 10. ure v jutru bila je dolga Ilica prenapolnjena občinstva, katero je vrvelo ob obednih straneh široke ulice, a na mestu spomenika preplavilo je širni prostor, da je bilo videti kakor mravljišče v pomladnem solncu. Dan je krasen, lepa poslopja okrašena so — če mogoče še lepše, nego prejšnji dan, z zastavami, preprogami, cvetjem, venci itd. Nebrojna množica čakala je nestrpnostno prvega strela, koji je naznanjal prihod dolgega spreveda: hrvaški „Sokol“ z zastavo, v njega sredini zaderski „Sokol“ naprej, za njim pa dolga vrsta dalmatinskih gostov, mestni župan z odborniki in povabljenimi gosti, naposled pevsko društva „Kolo“, „Merkur“, „Sloga“ in „Sloboda“, vsa z zastavami, ter so se zavrstili okolu zagnjenega spomenika. Dolgo časa je trajalo, da se je poleglo živahno pozdravljanje južnih bratov. Kmalu po 12. uri pripeljal se je Njega ekscelencija ban grof Khuen-Hedervary v spremstvu sekcijških načelnikov Stankovića in Kleina ter stopil na estrado, napravljeno pred spomenikom. V tem trenutju zapela so pevsko društva slavnostno himno Kačiću-Miošiću, katero je vlani za odkritje Kačićevega spomenika v Makarski vglasbil kapelnik g. Faller.

Na to je prečital senator g. Deželich ustanovno listino, katero pripoveduje zgodovino postavljenja in pogodbe z domačim kiparjem Rendičem, kateri si je s tem mojsterskim delom stekel nove zasluge za domačo umetnost. Potem je mestni župan dr. Amruš govoril:

Danes je preteklo leto, odkar se je hrvaški narod zbral na obalah širnega morja, v mali Makarski, da posvečuje odkritje spomenika, katerega je postavila svojemu ljubljencu Kačić-Miošiću. A danes smo zbrani v enak namen v glavnem mestu Hrvatske.

Kačić, mož, kateremu velja ta svečanost, bil je prvi hrvaški narodni pesnik. Njegove pesni prihajale so iz sredine srca, zato so nam šle v sredino srca ter nas učile, da se moremo združiti le po slogi in jedinstvi v delu, po ljubezni do Boga, do svojega bližnjega in krasne naše predrage domovine! Kačić nas je učil spoznavati sijajna dela naših slavnihih pradedov, on nam je kazal vzore, katerih nam je učil iskati, posnemati!

Kakor so bile besede njegovih pesni sladke in plemenite, tako je bila njegovo življenje, katero je žrtvoval za svoje ljudstvo. Njegovo življenje bodi nam v vzgled, kako nam je živeti, ako hočemo doseči vzvišen smoter, po katerem hrepenimo.

Da so tudi pretekla že tri stoletja, odkar je smrt pokosila to vzorno življenje, da je njegovo truplo že prah — njegov duh plava mej nami, napolnjuje hrvaški rod, njegov duh je združil vlani malone ves narod v mali Makarski ter ga privede danes sem v naš glavni grad.

Prvokrat pozdravlja danes naše mesto zbrane svoje otroke. Kakor jih je danes dovel sem duh Kačićev, tako naj jih pripelje k jedinstvi in združitvi.

Ako danes, pošiljajoč vroče molitve do neba, prosimo za vspolnitev naših želj, združimo ž njo spomin na njega, kateri nas je, kažoč v preteklost, učil vedenja v bodočnosti, ako hočemo vresničene videti naše želje!

Slava starcu Milovanu!

(Slava mu.)

Na to je govoril špljetski župan dr. Bulat sledeče:

Plemenita in rodoljubna je bila misel, slavnemu pesniku prirediti spomenik ter ga odkriti o času Vaše ljudske svečanosti? Jubilarna izložba ima eminentno važen pomen — kateri je iste važnosti za Hrvate takraj — kakor za one onkraj Velebita! Ona je bila povod dalmatinskega poséta, a da se je v baš ta čas priredilo odkritje spomenika, to posebno časti Dalmatince. Kačić je z opevanjem vročih bojov in junaških činov naših pradedov vspodbudil k jedinstvi, požrtvovalnosti, bratski ljubezni, ter nam s tem pokazal pot, po katerem dosežemo svoje idejale. Dal Bog, da bi Kačićev spomenik, kateri je Hrvate ta

in onkraj Velebita že dvakrat združil, bil pravi spomin združenja ločenih bratskih rodov!

Slava Andriji Kačić-u!

(Slava mu!)

Na to je prosil podžupan g. Stanković prevz. bana, da blagovoli ukazati odkritje spomenika.

Prevz. ban je odvrnil:

Z velikim veseljem vsprejel sem povabilo, da kot ban treh kraljestev Hrvatske, Slavonije in Dalmacije sodelujem pri odkritju Kačić-Miošićevega spomenika v Zagrebu.

Lepo je in koristno, da narod slavi in časti spomin vrlih mož, a mej temi slavnihi našimi pradedi zasluži naš pesnik in pisatelj jedno najodličnejših mest.

Ljubki, sladki način njegovega spisa: „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“, v katerem, kakor sam pesnik pravi, ne najdeš nikakega govornišva in pesniških fraz, očaruje že skoro poldrugo stoletje srca narodova, osobito njega mladine; ona ne neha prečitavati njegove „Pjesmarice“ in za starost je ona osrečujoč spomin na zorno mladost. In ta občni vspeh je lahko umljiv, ker je vsebina njega narodova zgodovina in nje pesništvo prava narodna poezija. Dal Bog, da bi naša mladina hodila po stopinjah njegove marljivosti, zmernosti in rodoljubja.

Ko je zvršil temeljne šole v Dalmaciji, filozofijo in teologijo v Budi, vspolnjujoč natančno težke dolžnosti svojega poklica, ne da bi se pehál za prazno čast, dokazujoč bistrost svojega uma v filozofičnih delih, oskrbel je v „Korabljici“ dušno hrano svojemu rodu, ter v „Pjesmarici“ razodel svoje bogate znanje zgodovine in še bogatejše svoje rodoljubje. Opisujoč dejanja starih slovenskih kraljev in zgodbe slovenskih držav, umel je vneti narod svoj za slavna dejanja istotako. Kakor je je umel napolnjevati s sočutjem do trpljenja naših bratov brez razlike veroizpovedanja, obžalujoč, da se ne združijo z Rimom!

Opevajoč turške vojne, slavi z jednako ljubeznijo, jednako navdušenostjo Jurija Kastriota, kakor Sinbinjanina Janka s svojimi „Ugričiči“. Predstavlja nam ju kot vzora krščanskega junaštva in viteštva. Istotako je slavil junake cesarske in beneške, ogerske in hrvaške, in ko mu stari Radovan našteva, katerih ni opeval, odvrne mu: „Kdo more zbrati oblake neba, kdo more opevati junake vsega sveta?“ Pesnik jo torej z mirnim srcem prepustil svoja dela potomcem v presojo, ker se je vestno trudil, nikoga ne izpustiti, ki bi bil vreden spomina narodovega.

Posebno nam je všeč, da je posvetil lepo pesem „od hrvaških in ogerskih vitezev“ visokorodnim vladarjem zagrebškim v večni spomin prisrčno ljubezni, pesem, katera se začneja s slavljanjem ogerskega bana in junaka Sinbinjanina Janka in njegovega sina kralja Matije ter se nadaljuje s slavnihi čini Frankopanov, Zrinjcev in drugih hrvaških vitezev.

In dasi si je pesnik s svojimi pesnimi postavil trajnejši spomin v narodu, kakor je oni od bron, ne bode naša žrtev kalila njegovega vedrega duha; ta naj bode spomin na prisrčno ljubav, katero je mili pesnik skazal zagrebškim vladarjem.

Istinito, da bi ta slovesnost ne našla primernejšega časa, nego so dnevi, v katerih Hrvatska kaže, kaj je dosegla s pomočjo onih junakov, koje on opeva. In zato sklepam ta govor z vročo željo: Dal Bog, da bi vsi krogi našega naroda bili napolnjeni marljivosti, zmernosti in rodoljubja, katero je dičilo našega pesnika, da bi ne le po koristi, temveč z ljubeznijo utrdilo se razmerje, v katerem je naš narod storil tako vzradošujoč napredek in ta napredek bode najlepši venec, s katerim bodo naši potomci dičili pesnikov spomenik, katerega danes izročamo Zagrebu!

Slava in čast njegovemu spominu!

Na to je dal ban znamenje za odkritje, zavesa je zdrsnila nizdolu in mojstersko delo je zablestelo v solncu, tisoč in tisoč oči obrnilo se je va-nj in iz tisoč in tisoč grl zaorilo je: Slava, slava! da je zrak odmeval mogočnih vsklikov.

Ko se je klicanje poleglo, zapela so pevsko društva himno: Živila Hrvatska!

Na marmornate stopnice spomenika položili so dalmatinski gostje dva lavorova srebrna venca od občine makarske in špljetske in jednega cvetličnega od oo. frančiškanov dalmatinskih.

Naposled, ko so društva in povabljeni gostje odšli, odprl se je pristop ljudstvu.

Na večer je bil koncert v gledališču, kjer se je pevala „Dubravka“, a po tem je bil komers v izložbi. Bilo je tu ljudstva, da se na širnem prostoru ni bilo možno kretati. Belovarska vojaška godba pod vrlim kapelnikom gosp. Faller-jem igrala je izborno same slovanske komade in navdušenje ljudstva bilo je nepopisno.

Včeraj že je štela je zagrebška izložba nad tisoč obiskovalcev — to je v desetih dnéh. Za prihodnji ponedeljek pripravlja se sprejem bratov Čehov, a najsijajnejši utegne biti sprejem bratov Slovencev iz sosedne Kranjske. — Za prve dni septembra naznanili so tudi Ogri svoj posét, a definitivno še ni določeno! — Dobro nam došli, bratje Slovenci, tako se radujejo Hrvatje slovenskega poséta.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. avgusta.

(Cesar v Celju.) Včeraj jutraj se je presvetli cesar pripeljal na slovensko zemljo, v starodavno Celje. V spremstvu Nj. Veličanstva so podmaršal grof Paar, generalmajor pl. Bolfras, kralna pribočnik potpolkovnik Poten in major grof Schaffgotsche, pribočnik stotnik vitez Vivenot, najvišji kuhar grof Wolkenstein, dvorni zdravnik dr. Kergl, nemški vojaški atašej potpolkovnik pl. Deines, italijanski vojaški atašej potpolkovnik pl. Brusati, fregatni kapitan Sachs, major pl. Kolosovary, dvorni tajnik Maasburg in dvorne pisarne oficijal Chalupka. V soboto sta se pripeljala ces. namestnik baron Kúbeck in deželni glavar grof Wurmbbrand, včeraj pa nadvojvoda Rainer in vojni ministri baron Bauer. Na kolodvoru so cesarja pozdravili nadvojvodi Albreht in Viljem, načelniki vojaških in civilnih oblastev ter neštevilna množica ljudstva. Presvetli cesar je najprvo nagovoril prečast. g. opata Ogradija in nadvojvodi; župan dr. Neckermann je nagovoril vladarja, ki je omenil v svojem odgovoru, da so mu vojaške vaje dale povod, obiskati vedno zvesto mesto Celje, in da ga veseli, osebno se prepričati o napredku mesta. Mestna godba je zaigrala cesarsko himno. — Spodnje-štajerski listi „Slovenski Gospodar“, „Südsteirische Post“ in „Domovina“ in so izšli v prazničnih oblikah. „Slov. Gospodar“ piše mej drugim: „O čutilih slovenskega ljudstva do svetlega cesarja in Nj. slavne rodbine ni treba posebnih besedij, saj je slovensko ljudstvo samo že Nj. Veličanstvu dobro znano ter govori zánj zgodovina preteklih časov, pa tudi sedanjih dnij. Po avstrijskem cesarstvu živi mnogo ljudstev, le-ta, mogoče, so večja gledé na število ljudij, omikanejša gledé na svoje slovstvo, bogatejša gledé na posesti in obrtnijo, toda kar se tiče domoljubja, ljubezni do svetlega cesarja, v tem slovensko ljudstvo ne stoji za nobenim drugim.“ — „Südsteirische Post“ piše: „Akoravno v prvi vrsti cesar obišče Spodnje Štajersko, da se kot najvišji vojaški poveljnik osebno prepriča o izvežbanosti armade, vendar je ta obisk brez dvoma milostiv dokaz očetovske ljubezni do ožje naše domovine. . . . — Priprave v Celju obljubujejo sijajen sprejem; getovo pa bodeta še bolj razveselili vladarjevo srce izraženi udanost in ljubezen vsega prebivalstva na Spodnjem Štajerskem, slovenskega in nemškega, strogo ustavnemu vladarju, ki je podaril državne temeljne zakone, kateri priznajo vsakemu avstrijskemu narodu jednake pravice in jednako varstvo.“

(Deželna učiteljska konferencija) bode jutri, kakor se nam ob sklepu današnjega lista poroča, v redutni in ne v mestni dvorani.

(Iz Bohinja) se nam poroča: Konec minolega meseca je prišel sem g. deželni in državni poslanec Viljem Pfeifer, da si v zdravem planinskem zraku okrepča in utrdi svoje zdravje. Žal, da je moral skrajšati svoje tukajšnje bivanje, ker hoče obiskati one dolenske kraje, kjer je toča naredila precej škodo.

(Poročil) se bode jutri v Spitalu na Gorenjem Avstrijskem g. Anton Kaspret, profesor na ljubljanski državni višji gimnaziji, z gospodičinjjo Marijo Pazelt.

Iz Bleda) se nam poroča: K volitvi volilnih mož za deželnozbornost volitev je prišlo 89 volilcev, ki so volili 6 volilnih mož. Konservativci so dobili po 55, oziroma 52 glasov; nasprotniki so ostali v veliki manjšini.

(Iz Idrije) se nam poroča: Rojstveni dan našega presvetlega cesarja smo kakor vsako leto prav slovesno praznovali, osobito cerkveno poslavljenje je veličastno, kajti ves rudnik je bil na nogah in se

udeležil slovesne velike maše. V lepem sprevedu z rudniško godbo, broječo 27 mož, na čelu spremljajo rudarji dostojanstvenike in drugo gospôdo v cerkev. Tudi veteransko društvo se je udeležilo v impozantnem številu slavnosti. Krasna društvena zastava, katero dičita v zlatu se blesteča trakova poklonjena po presvetli cesarici, je veterancem posebni ponos. Posebno znamenit in spomina vreden pa je prvi nastop na novo ustanovljenega gasilnega društva, ki broji sedaj 40 mož. Občina mesta Idrija je velikodušno žrtvovala precejšno svoto stotakov za napravo gasilnega orodja, katero je spravljeno v nalašč v ta namen zgrajenem ličnem bramv v lepo zaravnanim prostoru za mestno hišo na Velikem trgu, ki se bode čez nekaj let dostojno prezidala v županijski dvorec, da bode trg pred cerkvijo dobil prav čedno lice, osobito če bode po prijaznem posredovanju visokočastitega, za mestne koristi toli vnetega rudniškega predstojnika gosp. J. Novaka še pročelje cesarske gostilnice „Pri črnem orlu“ nekoliko oplešano, ker je že zelo zastarelo in revno. Za požarno brambo si je stekel občinski svetovalec, posestnik in trgovec gosp. Fr. Goli največ zasluga in našel vsega priznanja vredno podporo pri rudniškem ravnateljstvu in v mestnem zboru. Priznavajoč njegovo trudoljubivo delovanje za oživotvorjenje gasilnega društva, izvolili so ga gasilec soglasno za svojega poveljnika, dasi mu je odgovorno to častno mesto naložilo novih skrbi in poslov, katerih ima pri svoji trgovini že obilo. Zanimanje za gasilno društvo je med rudarji in zasebniki jako veliko in v prvem se jih je oglasilo do 80, od katerih pa se je odbralo samo 40, ker je mesto nabavilo si le toliko obleke za gasilce. Tako je društvo sestavljeno iz samih vrlih in krepkih mož, ki se bodo sedaj pridno vežbali, da v slučaju kakega požara, katerega naj nas varujeta Bog in sv. Florijan, stopijo na žalostno prizorišče s pogumom in spretnostjo, od katere največ zavisi nagla rešitev.

(Viharji z nalivom) so bili v noči od sobote na nedeljo dne 23. t. m. tudi na Goriškem. Toča je naredila mnogo škode na polju in v vjogradih. Kakor se poroča „N. Soči“, je na Bolškem voda odplavila mnogo rodovitne zemlje ter peska in kamenja nanese na polja. Pri Čezsoči je voda odnesla lesen most, cesto med Bolcem in Logom pa razdejala ter razsula več poslopij.

(Goriška deželna gluhonemnica) je imela v minolem šolskem letu 56 učencev in učenk, in sicer 26 dečkov in 30 deklie, po narodnosti 31 Slovencev in 25 Italijanov. Na slovenskem oddelku so poučevali: v 1. razredu g. Anton Rudež, v 2. razredu gspč. Matilda Berlot in v 3. razredu gspč. Cecilija Matevec; na italijanskem oddelku v 1. razredu gspč. Terezija Mosettig-Kärner, v drugem razredu gspč. Terezija Sommariva in v 3. razredu gspč. Josipina Štepančič. Voditelj zavoda je č. g. M. Lenarčič.

(Poboj.) Kakor se nam poroča, stekli so se večerj fantje na Trati pri Škofji Loki; jeden je mrtev, jeden pa težko ranjen.

(Rudokopstvo in fužinarstvo.) Na vsem Avstrijskem znaša za l. 1890. vrednost rudokopnih pridelkov 68.167.143 gl., fužinskih pa 36.888.550 gl. Od skupne vrednosti pripada na Kranjsko 2.695.293 gl., Štajersko 13.830.927 gl., Koroško 3.469.105 gl. in Istro 534.200 gl. Pri vseh rudokopnih podjetjih je poslovalo 121.678 oseb.

(Posebni vlak v Zagreb k deželni razstavi.) Vozni listki za omenjeni vlak dobivajo se v

potovalni pisarni J. Paulina v Ljubljani in pri odboru „Sokola.“ Prijatelji izleta, ki bi bili voljni olajšati prodajo listkov, obrnejo naj se neposredno do označenih z naznanilom, koliko in kake vrste (za I, II. ali III. razred) jih želé. Nespečani morejo se vrniti. Vozni in slavnostni program je na željo vsakemu na razpolago.

(Duhovniške premembe na Goriškem.) Č. gosp. Angel Čargo, vikarij v Stržišču, pride za vikarija v Lig na Kanalskem; semeniški duhovnik č. g. J. Rojc za kapelana v Solkan.

Telegrami.

Celje, 30. avgusta. Presvetli cesar došel točno ob 7. uri zjutraj. Sprejem navdušen. Udeležba cesarjeva in nadvojvod pri sveti maši nad vse vspodbudljiva. Dopoldne cesar obiskal javno bolnišnico, mestno farno cerkev, lokalni muzej in mestni park; tu je ostal celo uro v sredi ljudstva. Pred občinsko hišo so krasno zapeli pevci „Slov. pevskega društva“: „Avstrija“. Cesar zahvalil se pevovodji Jurkoviču najmilostliveje. Ob 6. uri dvorni obed za častnike. Razsvetljava mesta in okolice čarobna. Ljudstva s kmetov v mraku na tisoče. Navdušenje nepopisno, vreme ugodno, vse mesto v zastavah.

Celje, 31. avgusta. Ko si je večerj cesar ogledaval mestne znamenitosti, pozdravljalo ga je navdušeno neštivilno mestno in kmečko prebivalstvo. Več časa je ostal v mestnem parku. Po dvornem obedu ob 6. uri je bila mestna razsvetljava, pozneje bakljada in serenada. Danes ob pol 7. uri je cesar odjezdil k vajam, kjer sta bila tudi nadvojvoda Rainer in vojni minister.

Dunaj, 30. avgusta. S cesarskim odlokom z dne 16. maja bodo s 1. oktobrom t. l. sestavljene štiri nove bosensko-hercegovske stotnije.

Dunaj, 31. avgusta. Mednarodni semeniski somenj je otvorjen. Generalni tajnik Leinkauf je poročal o letini v Avstriji. Poročevalec meni, da se more vspeh na Ogerskem računati za pšenico na 100%, rž 71, ječmen 116, oves 111, v Avstriji za pšenico na 93, rž 83, ječmen 109, oves 108% polne letine. V obeh državnih polovicah se sme računati pridelek pšenice na 51, rži 34, ječmena 31, ovsa 44 milijonov centov, izvoziti se bode moglo pšenice 3½ do 4, ječmena 3 do 3½, ovsa ½ do ¾ milijonov met. centov; rži se bode moglo le tedaj kaj izvoziti, ako se bodo za domačo potrebo mogla porabiti druga žita ali surogati. Letošnji shod je številneje obiskan, udeležencev do 5000.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300-173)

Tuji.

27. avgusta.

Pri **Maliču**: Vitez Marschall, c. kr. dvorni svètnik; Dulong, vladni svètnik; Kapper, Paulin, Spilman, trgovci; Gutenberg, posestnik livarne črk, z Dunaja. — Trèik, zasebnica, iz Trsta. — Häusli, zasebnica, s sinom; Ana Schröcker, iz Ljubna. — Schlesinger, potovalec, iz Lienca. — Vitez Fuchs, stotnik konjice, iz Budimpešte. — Grossman, trgovec, iz Monakovega.

Pri **Sionu**: Bach, trgovec; Weisz, uradnik, z Dunaja. — Vitez Walschbrum, fin. nadkomisar, iz Maribora. — Silvio in Colombari iz Verone. — Strašek, notar, iz Lazov. — Muzovec, vikarij, s Sedla. — Fon, vikarij, iz Krede. — Kokelj, župnik, iz Trnovega. — Globočnik, trgovec, iz Kranja. — Leder, tajnik; Weiss in Schwarz, trgovci, iz Gradaca. — Hacker, trgovec, iz Zagreba. — pl. Mattoni, uradnik, z Reke. — Merlo, trgovec; Hohenberger in Roth, iz Trsta. — Frank, potovalec, iz Budimpešte. — Lemer, trgovec, iz Brna.

Pri **avstrijskem caru**: Meningen, trgovec, iz Bistrice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Abeles, trgovec, iz Trsta. — Folakowski, in Tolakowski, uradnikova soproga, iz Kranja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v m.d.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
29	7. u. zjut.	738.1	13.5	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	736.9	25.2	sl. svzh.	jasno	
	9. u. zveč.	737.0	19.2	"	"	
30	7. u. zjut.	73.76	16.5	brezv.	oblačno	00.0
	2. u. pop.	73.68	25.0	sl. svzh.	"	
	9. u. zveč.	73.73	17.6	brezv.	"	

Srednja temperatura obeh dni 19.3°, in 19.7°, oziroma za 1.9° in 2.4° nad normalom.

Dva ali tri dijake

vzame prihodnje šolsko leto v stanovanje in na hrano upokojen učitelj. — Več se izve pri vredništvu tega lista ali pa v hiši na sv. Petra cesti št. 91, prvo nadstropje, v Ljubljani. (8-5)

Ta tovarna izdeluje po prav nizki ceni

cerkvene orglje in harmonije

Glasovi so silno lepi in sestava jako močna. Vplačevalni pogoji so ugodni.

Centki orgelj in harmonijev pošiljajo se zastonj.

V kratki dobi 16 let narejenih je bilo blizo 300 novih orgelj, med temi bilo je več velikih, kar je najboljši dokaz o izvrstni zmožnosti in reelnosti te tvrde. (24-17)

Dunajska borza.

Dne 29. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 50 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 05 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1012 " — "
Kred tne akcije, 160 gld.	273 " 25 "
London, 10 funtov strl.	117 " 55 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 35½ "
Cesarski cekini	5 " 60 "
Nemških mark 100	57 " 80 "

Dne 29. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	102 gld. 85 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 30 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " " 4½%	100 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	189 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 75 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 60 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2700 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " — "
Papirni rubelj	1 " 18½ "
Laških lir 100	46 " 95 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4½% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke.

4½% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Kreditne promese

à 4½ gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek

goldinarjev 150.000 avstr. velj.

Žrebanje je že dne 1. septembra!